

söyleşi

Değerli meslekdaşımız Eczacı Orhan Çakmak'ın, İlaç ve Eczacılık Genel

Müdürlüğü'ne tayin edilmesi bizleri çok sevindirdi. Hem kendisini kutlamak hem de mesleğimizle ilgili konulardaki fikirlerini sizlere ulaştırmak üzere kendisinden randevu aldık ve ziyaretine gittik. Değerli meslekdaşımız bizi her zamanki güler yüzü ve tevazuu ile karşıladı. Kendisini kutladıktan ve mesleğimizin genel konularından bir süre bahsettikten sonra, röportajımıza başladık Sorularımızı yönelttik.

ANKARA ECZACI ODASI: Röportajı kabul ettiğiniz için teşekkürler.

ORHAN ÇAKMAK: Benim devlet anlayışında şeffaflık ön planda olduğu için, kapım herkese açıktır. Sağlık sektöründe çalışan kişilerin, insanlara yardımcı olabilmesi için önce insanları sevmesi lazım. Bu düşünce ile görevimin başındayım.

ANKARA ECZACI ODASI: Eczacısınız, mesleki kariyerinizden bize biraz bahsedebilir misiniz?

ORHAN ÇAKMAK: Serbest Eczacılıkla başladığım meslek hayatıma daha sonra Bağ-Kur Genel Müdürlüğü'nde uzun yıllar idareci olarak devam ettim. İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü'nde genel müdür yardımcılığımın sonra, bu göreve getirildim.

ANKARA ECZACI ODASI: Genel Müdürlük bünyesinde hizmet veren birimlerle ilgili düşünceleriniz nelerdir?

ORHAN ÇAKMAK: İlaç sektörünün ürün yelpazesinin çok gelişmesine paralel olarak Genel Müdürlüğün de idari yapısında birtakım değişiklikler yapmak gerekiyor. Eskiden sadece İlaç Ruhsatlandırma Şubesi vardı. Göreve geldikten sonra ilk olarak İlaç Ruhsat Şubesi'ni dört ayrı şube müdürlüğüne ayırdık: Yeni İlaç Ruhsat Şubesi, Jenerik İlaç Ruhsat

Şubesi, Ara Ürün İzin Şubesi ve Tıbbi Malzemeler İzin Şubesi. Ayrıca; Genel Müdürlüğümüzde yeni uygulamaya geçen bir daire başkanlığı kurduk: Kan Ürünleri Ruhsatlandırma Daire Başkanlığı. Bu Daire Başkanlığı'nın altında da üç ayrı şube müdürlüğü var; Ruhsat Şubesi, Fiyatlandırma Şubesi ve Ruhsat Sonrası Değerlendirme Şubesi. Ruhsat Sonrası Değerlendirme Şubesi, Genel Müdürlük için çok yeni bir şube müdürlüğü. Bunun amacı; farmakojinans ve advers etkilerin takibi, ruhsat sonrasındaki ilacın güvenilirliğinin takibini yapacak bir birim. Ayrıca Genel Müdürlüğümüz içerisinde bir hukuk bürosu kuruyoruz, atamasını bekliyoruz. Bu atamayla birlikte 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu dahil olmak üzere tüm mevzuatlarımızı yeniden gözden geçireceğiz.

ANKARA ECZACI ODASI: Bilindiği gibi Kasım 2001'den beri Kan Ürünleri Reçeteleri'nin dağıtımı Ankara Eczacı Odası tarafından yapılmakta. Octagam adlı ilacın bir süreden beri ithalinde sıkıntılar yaşanmakta ve bu da hastaların mağduriyetine neden olmakta. Bu konu ile ilgili ne tür çalışmalar var?

ORHAN ÇAKMAK: Şu anda Octagam'ın ithal müsadelerini verdik. Tabi daha önce Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nde olduğu için, İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'ne geçerken iki aylık bir duraksama yaşandı. Bu iki aylık duraksama içerisinde işlerde bir yığılma oldu. Tabi Genel Müdürlüğümüze geçtikten sonra, işleri önemine göre sıraya koyduk. Önce Türkiye'de bulunmayan kan ürünlerinden başlayarak, Refik Saydam Hıfızısıhha Merkezi'ndeki analizleri uygun olanların,

ithalatlarına ilişkin kontrol belgelerini süratle verdik. Bu arada hemofili hastalarına ait sağlık karnelerinin otokopili reçetelerinin düzenlemesini yaptık.

ANKARA ECZACI ODASI: Bilindiği gibi Bağ-Kur 15 Şubat 2002 tarihinde ucuz eşdeğer uygulamasına geçti. Bir eczacı ve İlâç Eczacılık genel Müdürü olarak bu konu ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

ORHAN ÇAKMAK: Bakanlığımın ilâç üzerindeki prensibini 4 ana grupta toplayabiliriz: ilacın etkili, güvenilir, kaliteli, ve bulunabilirliği önemlidir. Sağlık Bakanlığı da bunları yerine getirmekle mükelleftir. Özellikle jenerik ilâçlarda biyoesdeğerliliği, biyoyararlılığı ispatlanmamış, kanıtlanmamış bir ürünün orijin ilâçla aynı kefeye konulup değerlendirilmesi, bizim Bakanlık olarak görüşümüze aykırıdır. Biyoesdeğerlilik çalışmasını içeren 600 ilacımız var. Bunların yıl sonuna kadar biyoesdeğerlilik çalışmalarının bitmesini Bakanlık olarak istedik. Şayet bu süreç içerisinde biyoesdeğerlilik çalışmalarını bitirmeyen ilâçların ruhsatları askıya alınacak. Böyle bir çalışma yapılmadan, böyle bir uygulamanın ne derece doğru olduğunu sağlık çalışanlarının takdir etmesi lazım.

ANKARA ECZACI ODASI: Geçen haftalarda gazetede de çıkmıştı: “Maliye Bakanlığı, jenerik ilâç uygulamasına geçecek” diye bir yazıydı bu. Bunu da araştırdık, bize tam tarih vermemekle birlikte geçileceğini söylediler, fakat bu konudaki düşüncelerinizi bilmek isteriz.

ORHAN ÇAKMAK: O konuda Maliye Bakanlığı'nın resmi bir müracaatı veya Maliye Bakanlığı'nın resmi görevlilerinin ağzından bana intikal etmiş bir konu yok. Onun için varsayımlarla ilgili olarak da konuşmak pek doğru olmaz.

ANKARA ECZACI ODASI: Türkiye’de sosyal güvenceli insanlar olarak yaşıyoruz. Devletin ilâç ve hastane masrafları çok fazla. Doğru olan da devletin bu giderlerini düşürmek, ancak şu aşamada ucuz ilâç uygulamasına gitmek ya da dediğiniz gibi biyoesdeğerliliği kanıtlanmamış ilâçlarla tedavi nelere yol açabilir, yani tedaviyi daha pahalıya getirebilir mi?

ORHAN ÇAKMAK: Tabii hastalığın teşhisi ve hastalığa uygun ilacın seçimi, en doğru yol. Türkiye’de maalesef tedavi maliyet hesapları henüz daha gündeme gelmedi. Bakanlığımızın ana tedaviye ilişkin, birinci basamakla ilgili bir çalışması

oldu. Hastalık tedavilerinde hedefe göre ilâç verilmeli ve kullanılmalıdır.

ANKARA ECZACI ODASI: Eczacılık mesleğine bakış açınız nedir?

ORHAN ÇAKMAK: Eczacılık, bana göre en kutsal meslek. Çünkü sağlığın son halkası eczacılıktır. Yani hastalığın teşhisinden sonra, tedavi aşamasında, ilâç tedavisinde son görev, hastasına son öğüdünü veren, son tavsiyelerini veren kişidir. İnsanların en duygusal, en aciz olduğu durumlar, hastalık dönemleridir. Eczacının doğru teşhise uygun ilâçları vermesiyle, o hasta olan şahsın sağlığına kavuşması, onu yaşamına geri döndürmesi kadar mutluluk veren bir olayı ben şahsen düşünemiyorum. Bu mesleğe gireceklerin ve girmiş olan meslektaşlarının insan sevgisinin en üst seviyede olduğuna inanıyorum. Onların bu insan sevgisiyle ülkemize hayırlı işler yapacağına yürekten inanıyorum. Değerli vakitlerini bize ayıran Genel Müdür Ecz. Orhan Çakmak'a teşekkür edip makamından ayrıldık. Onu yoğun işleriyle baş başa bıraktık. ✍

Ecz. Meltem ERGUN
Ecz. Kubilay ÖĞREDİCİ

Hayat Hikayesi

Orhan Çakmak 1947 Kayseri doğumlu. İlk, orta ve lise tahsilini Kayseri’de tamamlamış. 1974 yılında da Gazi Üniversitesi (Eski adıyla Anadolu Eczacılık Y.O.)ni bitirerek eczacı olmuş. Lise ve Üniversite eğitimi sırasında, Kayseri Şeker Fabrikası'nın muhasebesinde memur, Kayseri DSİ teşkilatında teknik ressam, ağabeyine ait inşaatlarda büro ve yapı-kontrol hizmetlerinde çalışmış. Kısacası çalışarak okumuş. 1974-1989 yılları arasında Bünyan (Kayseri)’da serbest eczacılık yapmış. Bu sırada Mesleki konularla da ilgilenmiş.1986-89 yılları arasında 12. Bölge Eczacı Odası Yönetim

Kurulu üyeliği, TEB Mevzuat Komisyonu üyeliği görevlerinde bulunmuş.

1989 yılında, Bağ-Kur Genel Müdürlüğü'ne eczacı olarak girmiş,1990'da ise Bağ-Kur Yönetim Kurulu kararı ile Baş Eczacı kadrosuna yükseltilmiş, 1991 yılında ise Şube Müdürü olmuş. Bağ-Kur Genel Müdürlüğünde, "5 kalem ilâç, 10 günlük tedavi ve kendinden kopyalı reçeteli sağlık karnesi" uygulamasını başlatmış. Ayrıca, Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürü Altan Tufan ile "ilâç tasarrufu" konusunda önemli çalışmalar yapmış.

Sayın Çakmak, 1996 yılında S.B. İlâç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'ne Genel Müdür

Yardımcısı olarak tayin olmuş ve Genel Müdür oluncaya kadar bu görevini başarı ile yürütmüştür. Genel Müdür Yardımcılığı görevinde iken, "Eczacı Depoları ve Eczacı Depolarında Bulunan Ürünler Hakkında Yönetmelik" in hazırlanmasını sağlamış. "Tabii Afetlerde Eczanelerle İlgili yönetmelik"teki değişiklikler ve "Kan Ürünlerinin Ruhsatlandırılma Yönetmeliği" de bu dönemde hazırlanma ve çıkarılmasında öncülük yaptığı önemli hizmetlerden.

Ecz. Orhan Çakmak'ın eşi Ecz. Atife Çakmak'tır. Kızı diyetisyen, oğlu ise Anadolu lisesi 2. Sınıf öğrencisidir.